

Rinze Ijbema - 1 Tessalonicenzen 5, 10-11

Vol goede moed begon ik aan deze preek over 'Christen zijn in 2035,' **[1]** maar die moed was snel verdwenen. 'Christen in 2035' – eerst even, waarom 2035? Nou, simpel, omdat Anna en Tobin hier dan achttien zijn. Dat is het jaar dat zij volwassen worden, dat ze mogen gaan stemmen voor de Tweede Kamer en dat ze hun rijbewijs gaan halen. Dus is dit een mooie dag om je eens af te vragen hoe je geloof er dan uitziet, in 2035. En hoe de kerk er dan uitziet, in 2035. En natuurlijk, hoe de wereld er dan uitziet in 2035. Nou, laten we eens beginnen met die wereld. **[2]**

Weet jij nog hoe de wereld eruitzag in 1999? 1999 is nu achttien jaar geleden, vandaar dat ik dat jaartal noem. Ik zal het je vertellen: van iPads hadden we nog nooit gehoord, de hele sociale media bestonden nog niet en in de kerk waren we druk bezig over hoeveel gezangen we mochten zingen. Misschien begrijp je al waar ik heen wil, maar anders mag je nog eens achttien jaar terugdenken.

Dan zit je in 1981.' Remember the good old 1980's, when things were so uncomplicated...' Kinderen, in 1981 bestond De muur nog. De muur? Welke muur, wat voor muur? Nou, net als Noord- en Zuid-Korea nu in tweeën gedeeld zijn, was toen Duitsland verdeeld in Oost en West. En niemand zag daar iets aan veranderen. En in de kerk? O ja, in de kerk dachten we na over wat het betekent dat we een echte kerk van Christus zijn, of er dan ook andere echte kerken van Christus kunnen zijn. (Tussen haakjes: het antwoord is ja.)

Mijn punt is dit: als je achttien jaar terug gaat in de tijd en vanaf dat punt probeert vooruit te kijken: vergeet het maar. Natuurlijk blijven er dingen gelijk: kinderen worden geboren, mensen trouwen en zoeken het geluk en rijkdom, landen zoeken macht, er zijn oorlogen en mensen sterven. Maar er zijn ook veranderingen en die veranderingen kun je niet voorzien, omdat ze nieuw zijn. En de dingen waar we ons vandaag druk om maken, tekens opnieuw blijkt dat we er een paar decennia later een stuk relaxter mee omgaan.

Kortom: een dom idee om een preek te houden over 'Christen zijn in 2035.' En ik kan net zo goed nu amen zeggen... Dat, of we doen gewoon de Bijbel open. We lezen zonet: **[3]** '[Onze Heer Jezus Christus] is voor ons gestorven opdat wij, of we nu op aarde zijn of gestorven zijn, samen met

hem zullen leven. Dus troost elkaar en wees elkaar tot voorbeeld, zoals u trouwens al doet.’ Maar waarom dan deze tekst?

Allereerst: omdat het een tekst is uit 1 Tessalonicenzen. Deze brief schreef Paulus namens God in het jaar 50 na Christus. Nu ja, na Christus, denk even mee: achttien jaar eerder was het het jaar 32. **[4]** In een uithoek van het keizerrijk reisde een Jood rond die Jezus heette. Ze hadden toen nog geen YouTube, dus zijn invloed bleef beperkt. Maar als je Hem ontmoette, dan raakte je dat. De dingen die Hij zei, de dingen die Hij deed: net alsof Hij tegelijk én precies aansloot bij alles wat je altijd had willen weten en willen doen, én toch iets compleet anders en nieuws te vertellen had. Als je Hem ontmoette, dan raakte je dat. Ja, maar dat kon ook misgaan. En mis ging het. Hij riep zoveel weerstand op, dat een vreemde coalitie van liberalen en confessionelen Hem een doodstraf wist aan te smeren. Toen was het weer stil en de wereld draaide door.

En toch was dat niet het hele verhaal, want zeventien jaar later, in het jaar 50, **[5]** schrijft een andere Jood, Paulus, aan een clubje Joden en niet-Joden in Tessalonica, het Groningen van Griekenland, deze brief. En Hij vertelt ze nog een keer dat, wat je verleden ook is, Joods of Gronings, dat het belangrijkste is wat er in dat jaar 33 gebeurde, de dag dat Jezus stierf. Want zijn dood is goed voor jou. En hij vertelde ze nog een keer dat, wat de toekomst ook brengen mag, jij hoe dan ook samen met je Heer zult leven.

Wat de toekomst brengen mag? Paulus had daar zo zijn gedachten over. Hij had van jongs af de oude profeten van Israël gelezen en met anderen gediscussieerd over wat de toekomst ging brengen. Toen, en dat had Paulus niet zien aankomen, had Jezus hem zelf bij zijn nekvel gepakt en wakker geschud. En met nieuwe ogen had Paulus de oude boeken en alles wat er maar over Jezus werd gepubliceerd doorgeploegd. En volgens hemzelf was Paulus iets op het spoor, namelijk dat God de hele wereld aan het opschudden is. Er was iets begonnen in Jeruzalem – en dat zou eerst alleen maar erger worden.

Dat was een toekomstvoorspelling die je niet had kunnen zien aankomen. In het jaar 50 was de leus in de politiek van de keizers: ‘vrede en veiligheid.’ Paulus citeert die leus in 1 Tessalonicenzen 5, 3. Maar hij noemt die vrede schijnvrede en die veiligheid nepveiligheid. Christus is Heer, en niet de keizer. En dat hebben de keizers geweten. In het jaar 68 begon het gedonder, vier keizers in één jaar, een kaartenhuis. En parallel daaraan: onrust in Jeruzalem, en in het jaar 70 **[6]** verwoest de keizerszoon Titus de stad en de tempel daar. Paulus was toen al dood, maar die zou het begrepen hebben: Gods troon staat niet meer in de tempel. **[7]** Hij is de hele aarde aan het veroveren.

Dat laatste, daar is God nog steeds niet klaar mee. Dat is geen zwakte van God, maar geduld, met ons, en dus genade. Maar als God daar nog mee aan het werk is, dat veroveren of heroveren van de hele wereld, dan staan wij er ergens nog net zo voor als die mensen toen in Tessalonica. Ergens tussen de allesbepalende dood van Jezus en de komst van Gods Rijk. Ergens zijn die woorden uit het jaar 50 voor ons net zo goed als voor hen toen een soort nulpunt. Wat de toekomst ook brengt, dit is waartoe de Heer ons geholpen heeft en zo mag je vooruitkijken. Laten we eens zien.

[8] '[Onze Heer Jezus Christus] is voor ons gestorven opdat wij, of we nu op aarde zijn of gestorven zijn, samen met hem zullen leven. Dus troost elkaar en wees elkaar tot voorbeeld, zoals u trouwens al doet.' Opvallend, dat Paulus het zo kort kan formuleren. 'Christus is voor ons gestorven opdat wij samen met hem zullen leven.' Je zou verwachten dat hij dit zou zeggen: 'Christus is voor ons gestorven en toen is Hij opgestaan en nu zullen wij samen met hem leven.' Nu is Paulus er duidelijk zonder meer van overtuigd dat Jezus leeft. Maar kennelijk was zijn dood in zichzelf al een gebeurtenis, die een grote zegen voor ons is. Op de één of andere manier omvat zijn dood onze dood en zijn wij gestorven in Hem. Zodat wij samen met Hem zullen leven.

'[Onze Heer Jezus Christus] is voor ons gestorven opdat wij, of we nu op aarde zijn of gestorven zijn, samen met hem zullen leven. Dus troost elkaar en wees elkaar tot voorbeeld, zoals u trouwens al doet.' 'Of we nu op aarde zijn of gestorven zijn.' Één van de problemen waar Paulus en de mensen in Tessalonica voor stonden was hoe het nu zat als je bij Christus hoorde en toch stierf. Was Christus dan toch niet voor jou gestorven, zodat je toch niet samen met Hem zou leven? Toch wel, zegt Paulus hier. òf je leeft hier of aarde met Hem, òf je sterft weliswaar hier op aarde, maar je leeft nog steeds met Hem. Helemaal in lijn met wat Christus zelf had gezegd: de God van Abraham, Isaak en Jakob (die niet meer bij ons op aarde zijn), is een God van levenden: dus voor Hem leven ze allemaal.

'[Onze Heer Jezus Christus] is voor ons gestorven opdat wij, of we nu op aarde zijn of gestorven zijn, samen met hem zullen leven. Dus troost elkaar en wees elkaar tot voorbeeld, zoals u trouwens al doet.' 'Dus troost elkaar en wees elkaar tot voorbeeld, zoals u trouwens al doet.' Het lijkt me dat net deze woorden net zo veel kracht hebben voor ons in 2017, als toen voor hen in het jaar 50. En dat we hier wél iets meekrijgen op weg naar 2035, net zo goed als zij iets meekregen op weg naar het jaar 70. En het begint met dat tussenzinnetje: 'zoals u trouwens al doet.'

Als je nadenkt over de kerk en over de toekomst van de kerk, kan het je zomaar overkomen, en dat kan uit zorg en dat kan uit chagrijn, dat je de schaduwkanten ziet, wat er mis is. Maar een echte kerk is, zegt de Bijbel, een bruid van Christus, een schoonheid, oogverblindend, om verliefd op te worden. Als je het hebt over de kerk en over de toekomst van de kerk, dan mag je samen blij zijn over wat je ziet. Paulus ziet in Tessalonica onderlinge troost en opbouw. Wij zien in de Oosterkerk de inzet van tientallen en tientallen mensen, aandacht voor elkaar, mogelijkheden te over om God te ontmoeten. De kerk in Tessalonica, de Oosterkerk: bruid van Christus, prachtkerken.

En om dat dan te blijven in de toekomst: 'troost elkaar en wees elkaar tot voorbeeld.' Dat elkaar troosten, dat is elkaar steun geven, dat is duidelijk. Dat voorbeeld zijn, daar heb ik geen idee van waar de Nieuwe Bijbelvertaling dat nu weer vandaan heeft. Volgens mij zegt Paulus opbouwen. Nou is het opbouwend om een voorbeeld voor elkaar te zijn, maar het kan op nog wel meer manieren. Maar even los daarvan: ik wil graag je aandacht dat Paulus hier zegt: steun *elkaar*, bouw *elkaar* op. Elkaar. Volgende week doet Jaap van den Bos hier intrede, en God vraagt hem hier te gaan troosten en opbouwen. Maar dat doet hij niet alleen. Daarvoor heeft hij 1200 medewerkers.

Als ik nadenkt over de kerk in 2035, dan kan ik hiervan wakker liggen. Ik wil heel graag dat de kerk een plek is waar je troost en opbouw ontvangt. Ik geloof daarin en het is wat ik elke dag probeer te doen. Maar de kerk is de plek waar je mag doorgeven wat je ontvangt. Steun elkaar, bouw elkaar op. Geef het door aan elkaar. Als inderdaad dat woord 'elkaar' iets betekent, dan mag ik deze zorg ook met jullie delen: wil je in de kerk alsjeblieft die verantwoordelijkheid voor de ander op je blijven nemen. Het maakt niet uit in welke rol: als ouder of als ouderling, door je deskundigheid uit je werk in te zetten in de kerk of door de tijd die je van God krijgt te gebruiken om te bidden voor de kerk en voor alles wat los en vast zit. De kerk is de plek waar je ontvangt en doorgeeft. Dat zit hem in dat ene woord 'elkaar'.

'[Onze Heer Jezus Christus] is voor ons gestorven opdat wij, of we nu op aarde zijn of gestorven zijn, samen met hem zullen leven. Dus troost elkaar en wees elkaar tot voorbeeld, zoals u trouwens al doet.' Graag wil ik Paulus' woorden vanmorgen ook verbinden aan de doop. **[9]** Sterker, die woorden zijn verbonden aan de doop en ik hoef dat alleen maar te laten zien. De diepe betekenis van de doop, zegt Paulus in Romeinen 6, is dat je door de doop met Christus wordt begraven in zijn dood. Nu zijn dat woorden die niet direct lijken te passen bij zoiets moois als het dopen van een baby'tje. Maar dan moet je de conclusie horen, die Paulus eraan verbindt: dat je dan ook door de

kracht van Christus' opstaan uit de dood ook zelf een nieuw leven mag leven, 'samen met hem.' **[10]**
Dat is waar de doop voor staat.

Laten we eerlijk zijn: dat is een beetje te veel voor ons. Hoe bedoelt u, nieuw leven? Bedoel je dat ik geen stoute dingen meer mag doen? Want dat snap ik nog wel, ook al houd ik me er niet aan. Of bedoel je met nieuw leven zoiets als dat ik spirituele hoogtepunten mag hebben, af en toe? Sorry mensen, maar nieuw leven is nieuw leven en je kunt het niet beperken tot af en toe geen verkeerde dingen doen en ook niet tot af en toe een mooi moment hebben. Nieuw leven is nieuw leven en het begint hiermee: dat God zelf de vloek die de wereld verduisterde aan het terugduwen is en dat zijn oog op jou valt en Hij glimlacht en kijkt, het is licht. Het is het verschil tussen leven onder de vloek van de dood en leven in het licht van Gods zegen. **[11]**

En die zegen, en ik heb het nog over de doop, die zegen van God geldt ook voor kleine kinderen. **[12]** Wij zijn een kerk die kinderen doopt. Niet alle kerken doen dat. Wij wel, omdat we geloven dat als God jouw huis en jouw haard heeft gezegend, dat het dan niet opeens donker wordt als er een baby'tje komt. Als heel je leven wordt vernieuwd, dan zeker ook je kinderen. En nee, niemand weet hoe het er in 2035 uit gaat zien, niet als het over onszelf gaat, ook niet wat jouw en mijn kinderen betreft. Dat is het punt juist, dat weet niemand. Maar wij weten wat God in het jaar 33 heeft gedaan en daar houden we ons aan vast. Toen stierf Jezus opdat wij samen met Hem zullen leven. Wij, inclusief wie van ons gestorven zijn, inclusief wie net ter wereld zijn gekomen. Zo zien wij dat en zo mogen wij dat zien.

[13] 2035... Ik doe denk ik deze preek in een envelop en maak die dan over achttien jaar open. Als jij dat nou ook doet, dan gaan we dan, als de Heer het geeft, samen zitten lachen, omdat ik het heb over het rijbewijs van Tobin en Anna, terwijl niemand in 2035 nog zoiets ouderwets als een rijbewijs heeft. En ik heb het over dat ze mogen stemmen, en dan kijken we elkaar maar even zwijgend aan, omdat in het tijdperk van wereldwijd socialisme met Chinese karakteristieken het stemrecht is afgeschaft. **[14]** En dan vouwen wij samen onze handen, zoals we elke dag tussen 2017 en 2035 hebben gedaan, om elkaar te troosten en op te bouwen.

'Vader, God, schepper van Anna en Tobin, schepper van ons allemaal, denk aan uw verbond met ons en neem ons als uw kinderen en erfgenamen aan en zet U voor ons in. Zoon, God, was ons onze zonden af op grond van uw lijden en sterven en laat ons vandaag opnieuw opstaan in dat nieuwe leven, vrij van zonde en schuld. Geest, God, woon in ons en werk in ons. Verbind ons aan

Christus en zijn heil. Was ons schoon en vernieuw ons, totdat we eens met alle heiligen God zullen loven in de wereld die komt.'

Zal ik je wat vertellen? Wie weet is die wereld er dan al. Laat je er niet door verrassen, maar laat God ook jou grijpen.

Amen.